

Ποικίλη Λεξις

Τοπογραφικὴ ἀνακάλυψις.

Σημαντικωτάτη διὰ τὴν τοπογραφίαν τοῦ ἀρχαίου Πειραιῶς ἀνακάλυψις ἐγένετο πρό τινας. Εὐρέθη, κατὰ χώραν ἐσθληνωμένη ἐπιγραφὴ ἑκατὸν περίπου βήματα πρὸς βορρᾶν τῆς Ναυτικῆς Σχολῆς τῶν Δοκίμων. Εἶνε γεγραμμένη δι' ἀρχαίων προσκυλισμένων χρόνων χαρακτηρῶν, ὡς ἑξής:

LESXEON
AEMOSIO
NHOROS

ἤτοι Λεσχῶν δημοσίων ὄρος.

Δι' αὐτῆς καθορίζοντο τὰ ὅρια τοῦ μεταῦ τοῦ παραλίου τείχους τῆς Ἀκτῆς καὶ τοῦ μεσορείου Θεμιστοκλείου τείχους τοῦ διατεμνοντος ἀπὸ τοῦ στομίου τοῦ Πειραιῶς (Ἀλκίμου) μέχρι περίπου τῆς ἐπαύλεως τοῦ κ. Σκουλοῦδῃ χώρου. ἐν ᾧ εἶχον τοὺς δημοσίους τόπους τῆς ἀναπαύσεως αὐτῶν (λέσχα), εἴτε οἱ διάφοροι ἐκτὸς τοῦ Θεμιστοκλείου τείχους περιπατοῦντες Πειραιεῖς, εἴτε πιθανώτερον οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ καὶ νῦν ὁρατὰ ἐν τῷ χώρῳ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ἐπιγραφῆς διάσημα ἀρχαῖα λατομεῖα τοῦ Ἀκτίτου λίθου δοῦλοι, οἱ δημόσιοι, ὡς γνωστόν, καλοῦμενοι.

Ἀληθῶς, λέσχαί ἐκαλοῦντο κατ' ἀρχάς μὲν οἱ δημόσιοι τόποι συναθροίσεων, γαλκεία, ἐργαστήρια, καπηλεία, ἢ αὐλαί, ἐν αἷς ὑπῆρχε πῦρ καὶ ἐν αἷς εἰσροχόμενοι οἱ πένητες καὶ δοῦλοι, μάλιστα ἐν χειμῶνι, ἐθερμαίνοντο φλυαροῦντες συγχρόνως περὶ τῶν νέων τῆς ἡμέρας.

Τοιαύτη πτωχὴ λέσχη ἀνεκαλύφθη ἤδη ὑπὸ τῶν Γερμανῶν κάτω τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἐγραψε πρὸ ἐτῶν ἑκτονῇ μελέτην περὶ τῶν λεσχῶν τῶν ἀρχαίων ὁ κ. Σ. Δραγοῦνης. Ἐκ τῶν πτωχῶν τούτων λεσχῶν διευορφώθησαν κατόπιν αἱ πολυτελεῖς καὶ κατάκομοι λέσχαί τῶν εὐπορωτέρων, ἢ κομμοτέρων καλουμένων, ἐν αἷς φιλόσοφοι, σοφισταὶ καὶ πλούσιοι συναθροισόμενοι διελέγοντο περὶ σπουδαιοτέρων.

Διασημοτάτῃ τῶν πλούσιων δημοσίων τούτων λεσχῶν εἶνε, ὡς γνωστόν, ἡ ἐν Δελφοῖς *Λέσχη τῶν Κριδίων*, ἢ κατάκομος δι' εἰκόνων τοῦ περιφίμου Θεσίου ζωγράφου Πολυγνώτου.

Αἱ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ Πειραιῶς δημόσιοι λέσχαί ἢ λέσχαί τῶν δημοσίων ἀνήκουσι βεβαίως εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν καὶ θὰ ἦσαν οἰκήματα ἀνάλογα πρὸς τὰ καὶ νῦν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χώρου χρησιμεύοντα πρὸς ἀνάπαυσιν τῶν λατόμων καπηλεία.

★ ★

Ὁ Γολγοθᾶς ἐν τῇ ζωγραφικῇ.

Υπῆρχε παρὰ τῆς Ἰουδαίας παράδοσις, καὶ ἦν ἐν τῷ Γολγοθᾷ εὐρέθῃ τὸ κρανίον τοῦ Ἀδάμ. Ἡ παράδοσις αὕτη ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς τέχνης καὶ διὰ τοῦτο ἐπεκράτησεν νὰ ζωγραφίζοντο εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἑσταυρωμένου παρὰ τὴν ρίζαν τοῦ Σταυροῦ νεκροκεφαλῆν, ἥτις θεωρεῖται ὡς ἡ τοῦ Ἀδάμ.

Εἰς τὸ Λουβρ τῶν Παρισίων μεταξὺ 22 εἰκόνων Σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ, 6 φέρουσι κρανίον ἢ ὁστά. Ἐκ τούτων δύο εἶνε τοῦ 15' αἰῶνος καὶ μία τοῦ 15'. Εἰς ἐπτά εἰκόνας ἐκ τῶν ἀνωτέρω 22 πινάκων τῆς Σταυρώσεως εἰκονίζεται ὁ Γολγοθᾶς ἐπὶ ὑψώματος. Αἱ λοιπαὶ εἰκόνας δὲν φέρουν οὔτε κρανίον, οὔτε ὑψωμα.

Εἰς μίαν εἰκόνα ὁ σταυρὸς ὑψοῦται ἐπὶ κοιλάδος. Εἰς ἄλλην παρὰ τοὺς πρόποδας δροσε. Εἰς ἄλλην περικλείεται ὁ σταυρὸς ἑκατέρωθεν ὑπὸ ὑψωμάτων.

Εἰς τὸ Pa'ais des Beaux Arts τῶν Παρισίων ὑπάρχει ἀρχαία μεγάλη εἰκὼν τῆς Σταυρώσεως μετὰ τῶν δύο ληστῶν καὶ ἀνωθεν τοῦ μὲν μετανοήσαντος ληστοῦ ἄγγελος παραλαμβάνει τὴν ψυχὴν του, ἀνωθεν δὲ τοῦ ἀμετανοήτου δαίμων κερασφόρος, παραλαμβάνει καὶ οὗτος τὴν ἀμαρτωλὴν, ψυχὴν. Εἰς τὴν βᾶσιν φαίνονται ὁστά καὶ κρανία.

Εἰς τὴν Ἑθν. Πινακοθήκην τοῦ Λονδίνου ὑπάρχουν 16 εἰκόνας Σταυρώσεως, ἐξ ὧν 6 εἰκονίζουσι κρανίον. Ἀλλαι παρουσιάζουν τὸν Γολγοθᾶν ἐπὶ ὑψώματος καὶ ἄλλαι εἰς κοιλάδα.

Εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Κανταβριγίας ὑπάρχουν 3 πίνακες Σταυρώσεως, εἰς Γενεύην (Μουσεῖον Rath) δύο, εἰς Γενεύην (Palazzo Bianco) ὑπάρχουν 9 Σταυρώσεις, ὧν αἱ 3 φέρουν κρανία, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰκονίζουν τὸν Γολγοθᾶν ἐπὶ ἐπιπέδῳ ἐδάφους.

Εἰς τὸ Μουσεῖον Cluny τῶν Παρισίων ὑπάρχουν ἱκαναὶ Σταυρώσεις ἐμφανίζουσαι κρανία καὶ ὁστά.

Εἰς Valence τῆς Γαλλίας σῴζεται πίναξ ἀρχαίου Ἰσπανοῦ ζωγράφου ὅστις παριστᾷ τὴν Θεοτόκον καθήμενὴν παρὰ τὴν βᾶσιν τοῦ Σταυροῦ καὶ κρατοῦσαν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς κεφαλὴν νεκροῦ. ἦν προσστικνίζε μετ' ἐκφραστικωτάτης ἐδύνης. Εἰς ἐτέραν πόλιν, Beauvais, εἰκονίζεται ὁ ἐν Γολγοθᾷ ταφεὶς Ἀδάμ ζωοποιούμενος ἐκ τοῦ ρεύσαντος ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ αἵματος καὶ μετὰ γλυκύτητος παρατηρῶν τὸν ἐκπνέοντα Θεάνθρωπον.

★ ★

Ὁ «Βασιλεὺς τοῦ βιβλίου».

Ἡ ἐξαιρετικὴ ἀγάπη πρὸς τὰ βιβλία χαρακτηρίζεται παρὰ τῶν φρενολόγων ὡς βιβλιομανία. Ἐάν ὅμως ἡ βιβλιομανία εἶνε ἀποτέλεσμα ἀσθενείας τῶν διανοητικῶν δυνάμεων ἢ ἀπεναντίας ἀποδείξει μεγαλοφυΐας, τοῦτο συζητεῖται ἀκόμη, καὶ ἐσχάτως εἰς τὸ ἰταλικὸν περιοδικὸν «Μαστέσκο» εἰς «βιβλιόφιλος» ἀντὶλαός νὰ δώσῃ λύσιν ὑπὲρ τῶν δευτέρων. Ὁ ἀρθρογράφος ἀποδεικνύει ὅτι τὰ μεγαλότερα πνεύματα τῆς ἀνθρωπότητος προσεβλήθησαν ἐκ τῆς βιβλιομανίας τόσο, ὥστε πολλοὶ ἀπέθανον... ἀναγινώσκοντας.

Ὡς πρῶτον δῶμα τῆς βιβλιομανίας ἀναφέρει ἡ ἱστορία τὸν Ἑλληνα φιλόσοφον Ἐρατοσθένην, διευθυντὴν τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἀλεξανδρείας. Ὁ Ἐρατοσθένης τυφλωθεὶς ἐπρωτίμῃς νὰ ἀποθάνῃ ἐξ ἀστίας μᾶλλον ἢ νὰ στερηθῇ τῆς προσφιλοῦς του ἀναγνώσεως.

Οἱ σοφοί, ἄλλως τε, οἱ ὅποιοι ἀπέθανον ἐπὶ τῶν βιβλίων των, ἀριθμοῦνται κατὰ χιλιάδας. Ὁ Πετράρχης ἐπὶ παραδείγματι ἀπέθανεν ἀναγινώσκων τὸν ἀγαπητόν του «Βιργίλιον».

Ὁ Ναπολέων ἔτρεφεν ἀληθινὸν πάθος πρὸς τὰ βιβλία, πρὶν δὲ ἀναγκωρισθῇ ἢ μεγαλοφυΐα του, ἐθεωρεῖτο παρὰ πολλῶν διὰ τὸ πάθος του τοῦτο ὡς τρελλός. Ὁ Ναπολέων κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς νεότητός του ὑπεβάλλετο εἰς τρομερὰς θυσίας διὰ νὰ ἀγοράζῃ βιβλία. Ἀπέφειγε τὰς συναναστροφὰς τῶν φίλων του, ἔτρωγε ὀλίγον, διώρθωνεν ὁ ἴδιος τὰ ἐνδύματά του διὰ νὰ κατορθώνῃ νὰ ἐξοικονομῇ χρήματα ὅπως ἀγοράζῃ βιβλία.

Ὅταν κατέρωθον νὰ ἐξοικονομήσῃ μερικὰ φράγκα

επισκέπτετο ένα βιβλιοπώλην μεταχειρισμένων βιβλίων και διήρχετο μίαν-δύο ημέρας εν μέσω των σκονισμένων τούτων διά να εκλέξη τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἐζητεί.

Ὁ Σπινόζα ἐξ ἄλλου ἐδυσίαζε τὸ πᾶν ὑπὲρ τῶν βιβλίων. Ἐστρεφότο καὶ τῶν ἀπαραίτητων ἀκόμη διὰ νὰ δύναται νὰ ἐξοικονομῇ χρήματα πρὸς ἀγοράν βιβλίων.

Πλὴν τῶν βιβλιομανῶν, οἵτινες ἀγοράζουσιν βιβλία διὰ νὰ τὰ ἀναγινώσκουν, ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη κατηγορία βιβλιοφίλων: ἐκείνοι, οἱ ὁποῖοι ἀγοράζουσιν βιβλία διὰ νὰ καταρτίσουν συλλογὴν! Ἡ δευτέρα αὕτη ἐκδήλωσις τῆς βιβλιομανίας εἶνε ἡ μᾶλλον ἐπικίνδυνος. Ὡς πρότυπον ταύτης ἀναφέρεται ὁ κόμης Μοτζίλυ. Ὁ κόμης οὗτος πλουσιώτατος ἐδαπάνησεν ἑλὼν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν ἀγοράζων σωρείαν βιβλίων, πολλὰ τῶν ὁποίων ἦσαν γραμμένα εἰς γλώσσας τὰς ὁποίας ὁ δυστυχὴς δὲν ἐγνώριζεν. Ὅταν ἀπέθανε δὲν εὐρέθη ἢ μόνον μικρὸν τι ποσὸν διὰ τὴν κηδείαν του. Τὴν προηγουμένην τοῦ θανάτου του εἶχε δαπανήσῃ 2.000 σκεῦδα διὰ τὴν ἀγοράν σπανίας ἐκδόσεως τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Ἀλλὰ τὸ ρεκόρ τῆς βιβλιομανίας θὰ ἔχῃ ἡ Ἀμερικὴ.

Οἱ Ἀμερικανοὶ ἀμιλλῶνται ὄχι μόνον πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν ἀκόμη προκειμένων νὰ γίνουν περίφημοι ἐν ἐκκεντρικότητι. Ἀλλὰ συγχρόνως πολλοὶ τῶν Ἀμερικανῶν Κροίσων χρησιμοποιοῦν καταλλήλως τὴν περιουσίαν των προσπαθόντες νὰ συνδράσῃ τὴν γῆμιν πρὸς τὸ κοινὸν καλόν. Ἀπέδειξε ὁ Κάρνεϋ, ὁ Ρόκφέλερ καὶ ἄλλοι πολυτάλαντοι Ἀμερικανοὶ οἱ ὁποῖοι ἑκατομμύρια ἐλὼκλήρη δολλάρ. διέδωκαν εἰς διάφορα ἱδρύματα.

Ἐντελὸς ὅμως ἐξαιρετικὴ φροσύνη εἶνε εἰς Ἀμερικανὸν ὑπάρχοντα, ὁ Τζαίημε Κάρλεξον Γιώγκ ἐπωνομαζόμενος ὁ «Βασιλεὺς τοῦ βιβλίου». Ὁ «Βασιλεὺς» αὗτος ἀφιέρωσε τὴν ζωὴν του καὶ τὴν περιουσίαν του διὰ τὴν περισυλλογὴν τῶν πολυτιμωτέρων ἔργων τῆς φιλολογίας ὅλου τοῦ κόσμου. Κατέχει πλουσιωτάτην συλλογὴν εἰς τὴν Μινεάπολιν, ἀπὸ ἐτῶν δὲ περιέρχεται τὸν κόσμον καὶ τῶν δὺς ἡμισφαίριων πληρώνων ἀδρότητα ὅτι πολυτιμώτερον ἐν τῇ φιλολογίᾳ.

Ἐκάστη τῶν ἐξαιρετικῶν ἐκδόσεων, αἵτινες κομμοῦσι τὴν βιβλιοθήκην τοῦ βασιλευμένου Ἀμερικανοῦ συνοδεύεται καὶ ἀπὸ αὐτογράφον τοῦ συγγραφέως σχετικὸν πρὸς τὸ θέμα τοῦ ἔργου, ὅπου ζητεῖ ὁ κ. Γιώγκ νὰ δώσῃ μετῶν κύρος εἰς τὸ ἱδεῶδες του, τὸ ὅποιον, ὡς ὁ ἴδιος λέγει, εἶνε νὰ καταρτίσῃ πρὸς δόξαν τῆς φιλολογίας παγκόσμιον βιβλιοθήκην ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων πνευματικῶν ἔργων ἐκάστης χώρας.

Ἦδη ὁ Ἀμερικανὸς αὗτος βασιλεὺς τοῦ βιβλίου ἀφοῦ παρέμεινε εἰς τὴν Ρώμην, ὅπου κατέγινεν εἰς τὴν ἀγοράν ἔργων διὰ τὸν τελειότερον πλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης του, ἐρχεται καὶ εἰς Ἀθήνας νὰ ἀσχοληθῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν ἔργων ἀντιπροσωπευόντων τὴν νεωτέραν ἑλλ. φιλολογίαν. Ἐλπίζει ὅτι ὅπως τὸ ἐπέτυχεν ἤδη εἰς ἄλλας χώρας ἡ συνδρομὴ τῶν εἰδημόνων καὶ ἀμερολήπτων λογίων θὰ τὸν βοηθήσῃ ὅπως ἡ ἐκλεκτὴ βιβλιοθήκη περιλάβῃ οὕτως τὰ ἀρίστα προϊόντα τῆς ἑλλ. φιλολογίας. Αὐτοὶ οἱ «ἀμερολήπτοι» λόγοι τοῦ ἔργου εἶνε σπανιώτατον φυτὸν διὰ τὸν πνευματικὸν λειμῶνα τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος καὶ πολὺ φοβούμεθα μὴπως ἡ βιβλιοθήκη τοῦ «Βασιλέως τοῦ βιβλίου» ἐπιδαρυνθῇ μὲ σκάρτα βιβλία.

★ ★

Ἡ ἀργωτορία τοῦ μαθητοῦ.

Ὁ Μὰξ Λίμπερμαν, ζωγράφος ἀρχηγὸς τῶν Γερμανῶν σκεπτικιστῶν, δὲν θέλει μαθητάς. Ἀλλὰ πρὸ καιροῦ ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ μίαν ἐξαίρεσιν, συνε-

πεία θερμῶν συστάσεων ἐνὸς παλαιοῦ φίλου του, καὶ ἐδέχθη εἰς τὸ ἐργαστήριόν του τὸν υἱὸν τοῦ φίλου του, ὁ ὁποῖος ἄλλως τε ἐφαίνετο ἔχων μεγάλην κλίσιν πρὸς τὴν ζωγραφικὴν.

Μίαν ἡμέραν ὁ νέος ἐφθασεν εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Λίμπερμαν μίαν ὥραν ἀργότερα τοῦ συνήθους.

— Συγχωρήσατέ με, διδάσκαλε· ἀλλ' ἐνῷ χροῖμην ἐδῶ, παρέστην εἰς μίαν ἐδυνηρὰν σκηνήν. Ἐνα ἡλεκτρικὸν τράμι παρέρρευεν ἕνα κάρο καὶ ὁ παραγωγὸς ἀνατιναγχείς ἀπὸ τὸ κάθισμά του εὐρέθη ὑπὸ τοὺς τροχοὺς.

— Δός μου ἐδῶ τὸ σκίτσο! — εἶπεν ἀμέσως ὁ Λίμπερμαν, ἐναποθέτων τὰ πινέλα του.

— Τὸ σκίτσο: Ἀλλὰ, διδάσκαλε, ἐγὼ ἔδωσα χέρι διὰ νὰ τραβήξω μαζί με ἄλλους τὸν δυστυχῆ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ τράμι καὶ τὸν συνώδευσά εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

Ὁ Λίμπερμαν ἐστάθη καὶ ἐκύττασεν ἐν σιωπῇ τὸν νέον· ἔπειτα θέτων τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ νέου, τοῦ εἶπε μὲ τόνον φιλοκάγαθον.

— Σοὺ δίδω μιὰ συμβουλὴν, παιδί μου· πῆγαινε νὰ γίνῃς νοσοκόμος τοῦ Ἐρυσροῦ Σταυροῦ· γίνου ἀστυφύλαξ· ἀλλὰ μὴ βάλῃς με τὸν νοῦ νὰ γίνῃς ζωγράφος, γιατί σοὺ λείπει ἡ ψυχὴ!

★ ★

Ἡ τιμὴ δύο εἰκόνων.

Διὰ τὸν διάσημον Γάλλον ζωγράφον Λεφρέρ, ἀποθανόντα πρὸ τινος εἰς Παρισίους, διηγοῦνται νόστιμον ἀνέκδοτον. Ἀπὸ νεανικῆς ἡλικίας ὁ Λεφρέρ εἶχεν ἐπιδοθῇ, μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας εἰς τὴν προσωπογραφίαν. Μ' ἑλὼν τὴν λαμπρὰν θέσιν του, διετήρησε πάντοτε μεγάλην ἀπλότητα τρόπων καὶ ἦτο πρὸς ὅλους ἀδρότατος. Ἐνα μόνον πρᾶγμα τὸν ἐκάμνε νὰ θυμῶνῃ, τὸ παῖζαγμα.

Ἐνα πρῶτ' εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του ἕνας πλούσιος Ἀμερικανός, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶπε:

— Ἐπεθύμουν νὰ ποῦ κάμει τὴν εἰκόνα μου ἐλόσμιον. Πόσο στοιγίζει;

— Εἰκοσι χιλιάδες φράγκα—ἀπήντησεν ὁ Λεφρέρ.

— Πάει καλὰ—εἶπεν ὁ Ἀμερικανός. Ἀλλ' ἐάν ἀντὶ μιᾶς εἰκόνος παραγγείλω δύο, μίαν ἰδικὴν μου καὶ μίαν τῆς γυναίκός μου, θὰ ποῦ ἐρίσετε ἄλλην τιμὴν;

— Φυσικὰ—ἀπήντησεν ὁ ζωγράφος.

— Καὶ τί θὰ πληρώσω τότε;

Ὁ Λεφρέρ ἐστάθη νὰ σκεφθῇ μίαν στιγμὴν. Ὡς διὰ νὰ κάμῃ τὸν λογαριασμὸν νεσεῶς. Ἐπειτα ἀπας κρίσιν:

— Σαράντα χιλιάδες φράγκα.

★ ★

Τὶ ἐστὶ χιοῦμορ

Τὸ γαλλικὸν περιοδικὸν «Ἐπιθεώρησις» εἶχε τὴν τὴν ἐμπνευσιν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τοὺς διαφόρους συγγραφεῖς τὴν ἐρώτησιν: «Τί εἶνε Χιοῦμορ ἐν τῇ φιλολογίᾳ».

Ἰδοὺ αἱ δοθεῖσαι ἀπαντήσεις αἱ ὁποῖαι δὲν συμφωνοῦσι καὶ πολὺ πρὸς ἀλλήλας.

Ὁ κ. Μπερνάρ Ἐσὺ νομίζει ὅτι Χιοῦμορ εἶνε στοιχειώδης οὐσία ἡ ὁποία μᾶς ἀναγκάζει νὰ γελῶμεν.

Ὁ κ. Ἰσαήλ Ζαγκβέλ λέγει ὅτι Χιοῦμορ εἶνε τὸ μειδίαμα εἰς τὸ ἐλέμμα τῆς σωφροσύνης.

Ὁ Ἰούλιος Κλαρετί εὐρίσκει αὐτὸ ἀπλῶς ὡς «φαντασίαν».

Ὁ κ. Ρομπέρ δὲ Φλέρ προσθέτει: Χιοῦμορ εἶνε «εἰρωνεία».

Ὁ κ. Ἀνρί Μαρὲ λέγει: «Ὁ χιομοριστὴς εἶνε μελαγχολικός, ὁ ὁποῖος μειδιᾷ».

Ο κ. Τριστάν Βερνάρ έγραφε «Χιούμορ είναι ή ειλικρινής ήγώ της πραγματικότητας».

Ο δέ κ. Αίμ. Φαγκέ απήντησεν: «Ενόμεζον ότι έγνώριζον τί σημαίνει χιούμορ. Έφρόνουσιν ότι χιούμορ είναι δώρον τέχνης, ή φυσικόν χάρισμα να διηγείται τις κωμικά πράγματα με ψυχραιμίαν και γαλήνην. Ανέγνωσα προς τούτο πολλά βιβλία, άλλ' έκτοτε άγνοώ πλέον τὸ τί είναι Χιούμορ. "Όταν θέλετε να μὴ γνωρίζεται άκριδώς κάτι, δὲν έχετε παρά να τὸ σπουδάσετε».

★ ★

Τὰ νεῦρα τῶν ἡδωσοιῶν.

Γαλλικόν περιοδικόν διηγείται νόστιμα έπεισόδια περί των νεύρων των ήθροποιών, μεταξύ δ' άλλων και τὸ ἑξής. Εἰς Ἀμερικανικὴν τινά πόλιν κατὰ τὸ τέλος ταύτης ὑπερωκεάνειον ταξείδιόν της ή Σάρα Μπερνάρ παρουσιάσθη μίαν ἑσπέραν πρὸ άραιοτάτων θεατῶν, οἱ ὅποιοι, έννοεῖται, προσεπάθουν νὰ έννοήσουν ἀπὸ τὰς χειρωνακίας τί γίνεται ἐπὶ σκηνῆς. Τὰ νεῦρα οἷως της Σάρας Μπερνάρ ἦσαν άνάστατα. Δὲν ἠδύνατο νὰ βλέπῃ τέσσαν ὀλίγον κόσμον· συνεκρατεῖτο, ἀλλὰ μίαν στιγμὴν τὰ νεῦρά της τὴν ἐνίκησαν καὶ στρεφόμενη πρὸς τὸ κοινόν ἐφώνησε με ἀγανάκτησιν «Τί

κτὴν ή ποῦ εἶσθε ὅλοι σας! Γιατί εἶσθε τόσο λίγοι;» Καὶ τὸ κοινόν, τὸ ὅποιον δὲν έννόησε τίποτε, ἐχειροκρότησεν ένθουσιωδώς.

★ ★

Τὸ μαρτύριον ἐνὸς ωοιπτῶ

Τραγικαί εἶνε μερικά λεπτομέρειαι, τὰς ὁποίας δημοσιεύει ή Παρισινή «Επιθεώρησις» περί τοῦ βίου τοῦ μεγάλου Ρώσου ποιητοῦ Πούσκιν. Ἐλαδὲ γυναῖκα, ή ὁποία ἠγάπα τὴν πολυτέλειαν καὶ τὰς διασκεδάσεις· ἐνεκα τούτου ὁ ποιητὴς ἠναγκάζετο νὰ ἀφίνη τὴν ἐργασίαν του καὶ νὰ τρέχῃ εἰς τὰ σαλόνια καὶ τοῦς χορούς. Ἐνεκα της γυναικὸς του ἐχρεώθη.

Ἐξ άλλου ἠσθάνετο ἑαυτὸν προσεδωλημένον, διότι εἰς τὰς κοσμικὰς αὐτὰς συναθροίσεις παρίστατο, χωρὶς νὰ ἔχῃ τίτλον. Καὶ ὁ μικρότερος τῶν τίτλων διὰ τοὺς Ρώσους εὐπατρίδας εἶχε σημασίαν πολὺ μεγαλύτεραν τῆς μεγαλοφυίας τοῦ Πούσκιν.

«Ο κ. Πούσκιν συγγραφεύς».

Αὐτὸ τὸ «συγγραφεύς», λεγόμενον καταφρονητικῶς εἰς τὰς συναναστροφάς, ἐτίτρωσκε τὸν άτυχὴ ποιητὴν.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Εἰς τὰς Βρυξέλλας ἤνοιξε έκθεσις μικρογραφιῶν. Ἡ έκθεσις αὕτη προσεκάλεσε ζωηρὸν ἐνδιαφέρον καὶ διὰ τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων αὐτὰ περιλαμβάνει καὶ διὰ τὸν ὅλως καλλιτεχνικὴν χαρακτῆρα της διακοσμήσεως. Ἐν αὐτῇ ἐξετίθεται ή ἱστορία της miniature, ἀπὸ τῶν πρώτων πειραμάτων ἐπὶ περγαμνῆς μέχρι τῶν κομφοτεχνημάτων ἐπὶ ξύλου, σμαργνδον, δέρματος καὶ ἀργύρου. Ἐκαστος αἰὼν ἀντιπροσωπεύεται. Ὑπάρχει ἐν τῇ έκθεσὶ αἰθουσα Γοτθικῇ, αἰθουσα Ἀναγεννήσεως, αἰθουσα Λοιδοβίκου ΙΔ', αἰθουσα Λοιδοβίκου ΙΣΤ', αἰθουσα Αὐτοκρατορίας, δύο αἰθουσαι Νεωτέρων χρόνων. Ἐπίσης ἐκτίθενται καὶ ἐπιπλά διακοσμημένα κατὰ τὰ ὑποδείγματα διαφόρων ἐποχῶν.

Ἡ βασιλίσσι της ὀλλανδίας ἀπέστειλε τὰς ὡραιότερας μικρογραφίας ἐκ της ἰδιαίτης συλλογῆς της. Ἐπίσης ή βασιλίσσα της Ἰταλίας οὐμετέοχε της έκθέσεως διὰ μῆς προθήκης περιλαμβανοῦσας σπανιότητας μικρογραφίας.

★

— Ἡ έκθεσις της «Συγχρόνον Τέχνης» ἣτις ἤνοιξε εἰς τὴν Ἀμβέρσαν τὴν 9ην Μαρτίου περιλαμβάνει καὶ ἅπαντα τὰ ἔργα τοῦ ζωγράφου Ἐγγενίου Laermans.

— Ἡ «Βασιλική Ἐταιρία τῶν καλῶν Τεχνῶν» τῶν Βρυξελλῶν διοργανώνει τὴν τετάρτην αὐτῆς έκθεσιν διὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαΐου. Ἡ ἔταιρία αὕτη σκοπὸν ἔχει νὰ διοργανώῃ κατ' ἔτος εἰς τὰς Βρυξέλλας Ἐαρινὴν έκθεσιν καὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ τοιοῦτοτροπὸς τοῦ κύκλου τῶν Τριετῶν έκθέσεων.

— Ἀεθνής έκθεσις νεωτέρας θρησκευτικῆς τέχνης θὰ γίνῃ συγχρόνως μετὰ τὴν Ἐαρινὴν έκθεσιν τῶν Βρυξελλῶν. Πάντες οἱ καλλιτέχνη, Βέλγοι καὶ μὴ, δύνανται νὰ ἐκθέσωσι τὰ ἔργα των ἥτοι ἔργα ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς, ἀρχιτεκτονικῆς, βιβλία, ὑαλοπίνακας, μωσαϊκά, ἐπιπλά, ἐνδύματα κλπ.

★

Πρὸ τίως ἐγένετο ή καταγραφή τῶν ἐν Παριοίσις ἀνδριάντων τῶν ἀνεγερθέντων εἰς τοὺς ἐνδοξοτέρους ἄνδρας. Εἶνε τὸ ὅλον 339 ἀνδριάντες. Οὗτοι ἀνηγέρθησαν εἰς 48 ποιητάς, 47 συγγραφεῖς, 30 ζωγράφους, 23 ἀρχιτέκτονας, 12 πολιτικούς, 19 σινητάς, 13 χημικούς, 12 γλύπτας, 13 ιατρούς, 7 δημοσιογράφους, 3 κλειδοκνμβαλιστάς, 1 ἀεροπόρον καὶ 2... κηποιούς. Ὑπάρχουν ἐπίσης ἀρκετοὶ ἀνδριάντες δραματικῶν συγγραφέων καὶ αἰδῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς σοφοῖς, δεῖ ἀναφέρονται ή μόνον 2 εἰς τὸν ἀνωτέρω κατάλογον.

★

Εἰς Ἰταλὸς ζωγράφος, ὁ κ. Sartori, εἰσιμάζει ἓνα πίνακα ὅστις θὰ εἶναι ὁ μεγαλειότερος τοῦ κόσμου. Εἶναι μία ἀπέραντος εἰκὼν προσωρισμένη διὰ νὰ στολίῃ τὴν Βοτὴν της Ρώμης. Εἶναι 4 μέτρων ὕψους καὶ 125 πλάτους. Ἐκατὸν ὀγδοήκοντα πέντε πρόσωπα εἶνε ζωγραφισμένα ἐν συμπλέγματι. Ὁ πίναξ ἀπεικονίζει τὰς κενωτέρας σκηνὰς της ἀπειληθερώσεως της Ἰταλίας. Ἀς εὐχρηθῶμεν ὅπως ή ἀξία τοῦ ἔργου ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς διαστάσεις του.

★

Ἡ έκθεσις της «Ἐλευθέρας Αἰσθητικῆς» ἣς τὰ ἔργα καίνα ἐτελέσθησαν τὸν λήξαντα μῆνα εἰς τὰς γαλερίας τοῦ Μουσείου της Νεωτέρας ζωγραφικῆς θὰ προσωρίσῃ μίαν αἰθουσαν διὰ τοὺς πίνακας, τὰ σχεδιάσματα καὶ τὰς λιθογραφίας τοῦ Jean-Louis Forain, ὅστις αἱ θανμάσαι εἰκόνες εἶναι γνωσταί εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ τὸν ὅποιον ὅμως γνωρίζουν πολὺ ὀλίγον εἰς τὸ Βέλγιον. Ἡ έκθεσις αὕτη θὰ δείξῃ τὸν καλλιτέχνην, συγχρόνως ζωγράφον, ὑδρογράφον, σχεδιαστὴν καὶ χαρακτῆρ εἰς τὰς διαφόρους ἀπεικονίσεις εἰς ἃς ἠσχολήθη: ἥτοι σκηνὰς δράμης, θεατρικῶν παρασκηνίων καὶ θρηγοκευτικὰς ἐν γένει σκηνογραφίας.

★